

КУЦ Л. Л.

канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств і корпорацій ТНЕУ

ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ КРАУДФАНДИНГУ

Краудфандинг є тим феноменом сучасної економічної дійсності, який розвивається, поширюється, ускладнюється структурно настільки стрімко, що вже цим фактом привертає увагу науковців. Виникнення його пов'язано з розвитком ІТ-технологій, що посприяло стрімким змінам в інвестиційному середовищі як у сфері інноваційних можливостей для акумулювання необхідних інвестиційних ресурсів, так і для інвесторів щодо вкладень у перспективні сфери бізнесу.

Як нове явище у світовій та вітчизняній економічній дійсності краудфандинг потребує ґрунтовних досліджень, зокрема його інвестиційних аспектів.

Проведені нами дослідження виявили різноманітність визначень краудфандингу, у яких виокремлено той чи інший його аспект. Зокрема, краудфандинг трактують як новий метод залучення коштів на основі Інтернет, де люди збирають кошти на спеціалізованих платформах (R.E.Wheat, Y.Wang, J.E. Byrnes, J. Ranganathan [3, с. 71]).

Стрімке зростання сектору краудфандингу в світі (див. рис. 1) свідчить про його великий потенціал і перспективність.

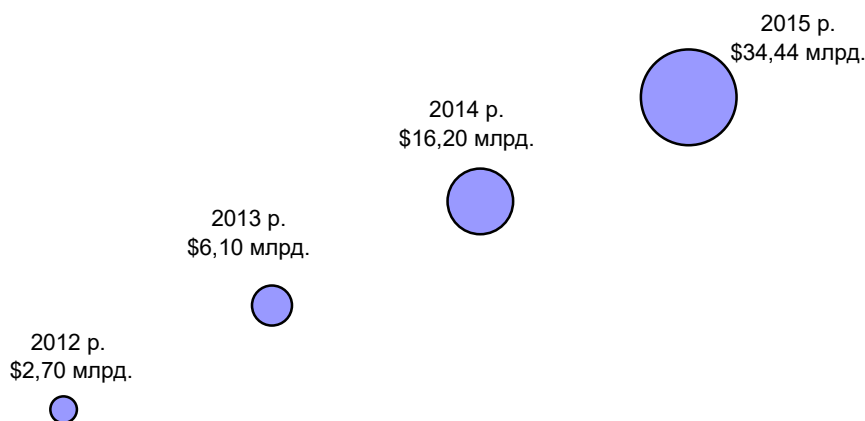

Рис. 1. Динаміка загальної суми залучених через краудфандинг коштів у світі в 2012-2015 рр. [2]

Світовий сектор краудфандингу, як свідчать дані рис. 1, демонструє зростання в 2014 р. на 167% і досяг \$ 16,2 млрд. порівняно з \$ 6,1 млрд. у 2013 р. У 2015 р. цей сектор ще подвоївся. За даними Світового банку до 2020 р. залучення через краудфандинг коштів досягне 90 мільярдів доларів [4].

Серед категорій краудфандингу найпопулярнішими в світі у 2014 р. стали „бізнес і підприємництво” (\$6,7 млрд., або 41,3 %); соціальні проекти (\$3,06 млрд. або 18,9 %), фільми й акторське мистецтво (\$1,97 млрд. або 12,2%) [1].

На основі проведеного дослідження трактувань суті краудфандингу в сучасних умовах, на нашу думку, доречно виокремити низку таких його інвестиційних аспектів:

а) краудфандингова платформа представляє собою складний механізм у соціально-економічному просторі, який забезпечує взаємодію попиту на інвестиційні ресурси (представленого об'єктами інвестицій: зазвичай інноваційні ідеї/проекти) та пропозиції інвестицій з використанням можливостей Інтернет;

б) з точки зору власника перспективної ідеї/проекту краудфандинг доречно вужче трактувати як інноваційний спосіб акумулювання інвестиційних ресурсів з використанням

мережі Інтернет для можливості її/його реалізації (це первинне за сутністю призначення краудфандингу);

в) звісно, краудфандингові платформи за сучасних тенденцій розвитку все більше приваблюють інвесторів. Тому з точки зору власника інвестиційних цінностей (які до моменту вкладення ще не стали інвестицією), краудфандингові платформи забезпечують інноваційні можливості інвестування, й краудфандинг можна розглядати як інноваційний спосіб інвестування (для виокремлення саме цього його аспекту використовують ще термін „краудінвестинг”, звужуючи його суто до випадку наявності фінансового ефекту для вкладника. Проте, наявність довгострокового нефінансового ефекту, наприклад, соціального, екологічного тощо, також сьогодні вважають ваговою метою інвестицій).

Привабливим краудфандинг є для стартапів, розвитку малого та середнього бізнесу, а також для реалізації різних соціальних проектів, зокрема, які стосуються й місцевих громад. Поява краудфандингових платформ сприяє вирішенню їх проблем з формуванням інвестиційних ресурсів для фінансування хороших комерційних (бізнес-ідей) і некомерційних ідей, що сьогодні є особливо актуальним для вітчизняних розробників ідей/проектів.

Література

1. 2015CF – Crowdfunding Industry Report [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.crowdsourcing.org/editorial/global-crowdfunding-market-to-reach-344b-in-2015-predicts-massolutions-2015cf-industry-report/45376>
2. Crowdfunding Industry Statistics 2015 2016 [Electronic resource]. – Access mode: <http://crowdexpert.com/crowdfunding-industry-statistics/>
3. Wheat R. E. Raising money for scientific research through crowdfunding / R.E. Wheat, Y. Wang, J.E. Byrnes, J. Ranganathan // Trends in Ecology and Evolution. – 2012. – no. 2 (28). – P. 71-72.
4. Scott-Briggs A. Crowdfunding Grows Up as VC Activity Declines / A. Scott-Briggs . – [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.techbullion.com/crowdfunding-grows-up-vc-activity-declines/>